

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Halmos Péter ügyvéd (7621 Pécs, Mária utca 29.) által képviselt **I.rendű felperes neve** I. rendű és **I.rendű felperes neve** II. rendű (mindkettő címe) felpereseknek - a dr. Hergert Ibolya jogtanácsos (7624 Pécs, Ferencesek utcája 52.) által képviselt **alperes neve címe** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a másodfokú bíróság a Baranya Megyei Bíróság 2007. október 16. napján kelt 11.P.20.672/2007/7. számú ítélete ellen az I. és II. rendű felperesek által 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és az alperest terhelő, az I. rendű felperesnek fizetendő személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségtől mentes munkáltatói juttatásokon alapuló jövedelempótló kártérítési járadék összegét

a 2005. március 1-től 2005. december 31-ig terjedő időszakra 40.294 forintról **96.790** (kilencvenhatezer-hétszázkilencven) forintra,

a 2006. január 1-től 2006. december 31-ig terjedő időszakra 48.269 forintról **125.160** (egyszázhuszonötezer-egyszázhatvan) forintra,

a 2007. január 1-től 2007. október 31-ig terjedő időszakra 52.310 forintról **84.980** (nyolcvannégyezer-kilencszáznyolcvan) forintra, míg

a 2007. november 1-től folyamatosan fizetendő összegét 1.081 forintról **8.498** (nyolcezer-négy százkilencvennyolc) forintra felemeli.

Ezen felüli fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 7.000 (hétezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 15 napon belül 5.000 (ötezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 12.500 (tizenkettőezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperesek házastársak, 2003. évben mindketten az XY Kft. alkalmazásában álltak. 2003. december 21-én a felperesek a XY által vezetett, a XY Kft. tulajdonában álló XXX 000 forgalmi rendszámú Hyundai Grace H 100 típusú autóbusszal munkahelyükre utaztak, XY az autóbusszal H. belterületén balra nagy ívben történő kanyarodása során nem adott elsőbbséget a vele szemben szabályosan közlekedő XY által vezetett XXX 000 forgalmi rendszámú Ikarus típusú autóbussznak és azzal összeütközött. A XY Kft. a XY által vezetett autóbusszra az alperesnél rendelkezett kötelező felelősségbiztosítással. Az I. rendű alperes a baleset következtében maradandó fizikai és pszichikai sérüléseket szenvedett, munkaképesség-csökkenése a balesettel okozati összefüggésben 30 %-os.

A II. rendű felperes a balesettel okozati összefüggésben a jobb oldali kulcscsont-lapockacsont közti ízület ficamát, a jobb felső végtag zúzódását, a bal mellkasfél zúzódását szenvedte el. A balesettel összefüggésben százalékos munkaképesség-csökkenésben kifejezhető maradandó fizikai egészségkárosodás nála nem alakult ki, mindennapi tevékenységében, a mezőgazdasági és háztartási munkában, a közlekedésben, a szabadidős tevékenységben, az elszenvedett sérülések nem korlátozzák. A II. rendű felperes a baleset miatt poszttraumás stressz zavarban és közepes fokú depressziós tünet együttesben szenved, ezzel összefüggésben azonban pszichiáter vagy pszichológus segítségét elutasítja. A baleset körülményei élénken élnek emlékezetében, egész életét megváltozotttnak látja, jövőképe negatív, étvágya rossz, alvászavarral küzd. A balesetet követően méhen kívüli terhessége volt, az azt követő nőgyógyászati műtét után véglegesen elvesztette gyermekvállalási lehetőségét. Állapotát ezen túlmenően tovább rontották feladott állásából, a megélhetésük alapját képező föld eladásából, illetve az I. rendű felperes megromlott egészségi és lelki állapotából eredő veszteségei.

Az I. rendű felperes a baleseti 100 %-os táppénz lejártát követően munkáltatójánál munkára jelentkezett, az XY Kft. azonban nem tudta tovább alkalmazni, munkaviszonya megszűnt, azóta regisztrált munkanélküli. Az I. rendű felperes 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik, ezen túlmenően gépkezelői tanfolyamot és operátori tanfolyamot végzett, szakképesítés hiányában csak képesítést nem igénylő fizikai munkát tudna végezni, amelyre azonban a balesetből eredő munkaképesség csökkenése miatt nem képes.

Az I. rendű felperes balesettel összefüggő, adóköteles jövedelem alapján számított, az alperes által peren kívül megtérített jövedelem-kiesést meghaladó jövedelem

kiesése 2005. évre 316.060 forint, 2006. évben 394.811 forint, 2007. októberéig 383.570 forint volt. Nem jutott továbbá hozzá az I. rendű felperes a munkáltatója által részére személyi jövedelemadó mentesen havonta teljesítendő egészségbiztosítási befizetéshez és étkezési hozzájáruláshoz, amelynek összege **2005. évben 3.079 forint** illetve 6.600 forint, összesen **havi 9.679 forint**, **2006. évben 3.170 és 7.260 forint**, összesen **havi 10.430 forint**, **2007. évben pedig 3.498 forint és 5.000 forint**, összesen **havi 8.498 forint** lett volna.

A felperesek keresetükben nem vagyoni kártérítés címén az I. rendű felperes javára - az alperes által peren kívül megfizetett összegben túlmenően - 4.000.000 forint, a II. rendű felperes javára 500.000 forint és ezen összegeknek a károsodás bekövetkezésétől járó kamatai megfizetésére kérték az alperes kötelezését.

Az I. rendű felperes jövedelempótló kártérítési járadékot is igényelt, amelynek összegét 2005. évre 356.854 forintban, 2006. évre 443.080 forintban, míg 2007. évre havi 85.000 forintban kérte megállapítani.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 2.000.000 forint, a II. rendű felperesnek 500.000 forint nem vagyoni kártérítés és ezen összegeknek 2003. február 21-től a kifizetésig járó törvényes kamatát.

Kötelezte továbbá az alperest az I. rendű felperes javára jövedelempótló kártérítési járadék címén a 2005. március 1-től 2005. december 31-ig terjedő időre 316.060 forint, a személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségtől mentes munkáltatói juttatások alapján 40.294 forint, valamint ezen összegeknek 2005. augusztus 1-től a kifizetésig járó törvényes kamatai,

a 2006. január 1-től 2006. december 31-ig terjedő időre 394.811 forint, a személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségtől mentes munkáltatói juttatások alapján 48.269 forint, és ezeknek 2006. július 1-től a kifizetés napjáig járó törvényes kamatai,

a 2007. január 1-től 2007. október 31-ig terjedő időre 383.5780 forint, a személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségtől mentes munkáltatói juttatások alapján 52.310 forint, és ezeknek 2007. május 1-től a kifizetés napjáig járó törvényes kamatai, továbbá 2007. november 1. napjától kezdődően folyamatosan, minden hónap 1. napjáig 83.919 forint és a személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségtől mentes munkáltatói juttatások alapján további 1.081 forint jövedelempótló kártérítés megfizetésére.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte az alperest 221.968 forint le nem rótt elsőfokú eljárási illeték és 34.093 forint állam által előlegezett költség, valamint az I. rendű felperes javára 251.000 forint + ÁFA, a II. rendű felperes javára pedig 25.000 forint + ÁFA elsőfokú perköltség megfizetésére.

A nem vagyoni kártérítés körében a II. rendű felperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság a keresetnek teljes egészében helyt adott. A II. rendű felperest megillető nem vagyoni kártérítés összegszerűségének megállapítása során figyelembe vette

a II. rendű felperes által a baleset során elszenvedett sérülések fajtáját, súlyát, illetőleg azt, hogy a sérülések gyógyulását követően munkaképesség-csökkenés a II. rendű felperesnél nem alakult ki, az elszenvedett fizikai sérülések a gyógyulást követően a felperest a mindennapi tevékenységében nem korlátozzák. Értékelte, hogy a II. rendű felperesnél is bekövetkeztek pszichikai károsodások a balesettel okozati összefüggésben, de azt is, hogy a II. rendű felperes pszichológus vagy pszichiáter segítségét ennek leküzdése érdekében elutasítja. Figyelembe vette végül azt is, hogy a II. rendű felperes pszichés állapotában a baleseten túl egyéb tényezők - így a nőgyógyászati műtét következtében kialakult állapot és az egyéb kényszerű veszteségek - is közrejátszottak.

Az I. rendű felperest megillető jövedelempótló járadék kiszámítása során - a BH1997.555. számú eseti döntésben és a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának a BH 2006. évi 8. számában közzétett véleményében megfogalmazott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően - bruttósított számítási rendszert alkalmazott. E számítási módozatnak megfelelően állapította meg az I. rendű felperest megillető személyi jövedelemadó köteles juttatásokon alapuló jövedelempótló kártérítési járadék 2005-2006. és 2007. évben lejárt és 2007. november 1-től folyamatos összegét.

A perben beszerzett munkáltatói jövedelemigazolások nyomán állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az I. rendű felperes személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségtől mentes munkáltatói juttatásokban is részesült volna, amelynek lejárt összege 2005. évben 96.790 forint lett volna. Az I. rendű felperes 2005. évre összesen 356.854 forint lejárt jövedelempótló kártérítési járadék hátralékot igényelt. Mivel a személyi jövedelemadó köteles jövedelem után számított keresetkiesés 316.060 forint volt 2005-ben, ezért a kereseti kérelemhez kötöttségre figyelemmel csak 40.794 forintot ítélt meg az adómentes munkáltatói juttatások elmaradása címén az elsőfokú bíróság.

A személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségtől mentes munkáltatói juttatások lejárt összege 2006. évben 125.160 forint lett volna. Az I. rendű felperes 2006. évre összesen 443.080 forint lejárt jövedelempótló kártérítési járadék hátralékot igényelt. Mivel a személyi jövedelemadó köteles jövedelem után számított keresetkiesés 394.811 forint volt 2006-ban, ezért a kereseti kérelemhez kötöttségre figyelemmel csak 48.269 forintot ítélt meg az adómentes munkáltatói juttatások elmaradása címén az elsőfokú bíróság.

A személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségtől mentes munkáltatói juttatások lejárt összege 2007. október végéig 84.980 forint, 2007. novembertől havi 8.498 forint lett volna. Az I. rendű felperes 2007. október végéig összesen 394.380 forint lejárt jövedelempótló kártérítési járadék hátralékot igényelt. Mivel a személyi jövedelemadó köteles jövedelem után számított keresetkiesés 383.570 forint volt 2007. október végéig, ezért a kereseti kérelemhez kötöttségre figyelemmel csak 10.810 forint lejárt és 1.081 forint folyamatos járadékot tudott volna megítélni az adómentes munkáltatói juttatások elmaradása címén az elsőfokú bíróság, az

elsőfokú ítélet rendelkező része azonban erre az időszakra 52.310 forint lejárt járadékot tartalmazott.

Az ítélet ellen az I. és II. rendű felperesek terjesztettek elő fellebbezést, annak részbeni megváltoztatása iránt. A fellebbezésében az I. és II. rendű felperes is felemelte a keresetét.

Az I. rendű felperes a jövedelempótló kártérítési járadék lejárt összegét a 2005. év vonatkozásában 55.996 forinttal és annak az elsőfokú ítélet szerinti kamataival, 2006. vonatkozásában 76.891 forinttal és annak az elsőfokú ítélet szerinti kamataival, 2007. január 1-től 2007. október 31-ig 74.170 forinttal és annak az elsőfokú ítélet szerinti kamataival, míg 2007. november 1-től fizetendő járadék összegét havi 7.417 forinttal kérte felemelni.

Fellebbezésének indokolásaként arra hivatkozott, hogy a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának a BH2006. évi 8. számában közzétett véleménye értelmében nem szükséges bruttósítani a személyi jövedelemadó mentes, jogszabály szerinti mértékű munkáltatói juttatásokat. Tekintettel arra, hogy a keresetének előterjesztésekor nem ennek a számítási módnak megfelelően határozta meg a kereset összegszerűségét, ezért a keresethez kötöttség elvére tekintettel az elsőfokú bíróság által meg nem ítélt, de a helyes számítási mód szerint I. rendű felperes részére járó összegek tekintetében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását.

A II. rendű felperes fellebbezésében a részére megítélt nem vagyoni kártérítés összegét 1.000.000 forintra és az elsőfokú ítélet szerinti kamataira kérte felemelni, az elsőfokú ítéletben megállapított tényállásra hivatkozással.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a felemelt kereset elutasítását, az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte. Kifejtette, hogy álláspontja szerint nem megalapozott a felperesek keresetfelemelése a Pp.247.§-a (1) bekezdésének b) pontjára hivatkozással. Az I. rendű felperes tekintetében utalt arra, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően nem történt változás a jövedelempótló járadék alapját képező juttatásokban, nem bizonyított, hogy utóbb a munkáltatónál megemelték volna az adómentes juttatások összegét, a felperes keresetfelemelését mindössze arra alapította, hogy az elsőfokú ítélet indokolásában fellelhető részletes számításból ismerte fel számítási tévedését.

A II. rendű felperes fellebbezésével összefüggésben arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság helyesen vette figyelembe azokat a tényezőket, amelyek a felperes pszichés állapotának kialakulásában közrehatással bírnak és azokat is, amelyek nem hozhatók okozati összefüggésbe a tárgyi balesettel.

A fellebbezés részben az alábbiak szerint alapos:

Az I. rendű felperes fellebbezésében felemelt keresetében az elsőfokú bíróság által megítélt és a jogszabály szerint őt megillető, az adómentes munkáltatói juttatások alapján fennálló jövedelem kiesése iránti igényét érvényesítette.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályoknak megfelelően számította ki az I. rendű felperest megillető adóköteles elmaradt jövedelem összegét és a Pp.215.§-ának helyes alkalmazásával hozta meg ítéletét az adómentes munkáltatói juttatások elmaradása címén felperes által érvényesített követelés összegszerűsége tekintetében.

Az I. rendű felperes lényegében az őt jogszabály szerint megillető adómentes munkáltatói juttatások és az elsőfokú bíróság által a kereseti kérelem korlátaira tekintettel ezen az alapon számított jövedelem kiesés megítélt összegei közötti különbözet tekintetében terjesztette elő fellebbezését azzal, hogy ezzel az összeggel kérte az alperes marasztalásának felemelését.

A Pp.247.§-ának (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet. Ez a rendelkezés nem zárja ki azonban, hogy a Pp.247.§-a (1) bekezdésének b) pontja értelmében a fél egyebek mellett a keresetét felemelhesse vagy leszállíthassa.

A fentiek értelmében alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a keresetváltoztatás tilalmába ütközően terjesztette elő az I. rendű felperes a fellebbezését, hiszen a kereset összegszerű felemelését a Pp.247.§-a (1) bekezdésének b) pontja lehetővé teszi. Ezért a másodfokú bíróság az I. rendű felperes fellebbezését a jövedelepótló kártérítés tekintetében alaposnak találta azzal a pontosítással, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében a 2007. január 1-től október 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan az indokolási részben ugyan 10.810 forintot rögzített, mint megítélt hátralékot, azonban az elsőfokú ítélet rendelkező része ehhez képest 52.310 forintot tartalmazott. Így a másodfokú bíróság a jelzett időszakra járó 84.980 forintra, azaz a fellebbezéstől eltérően csak 32.670 forinttal emelte fel az I. rendű felperest megillető összeget.

A II. rendű felperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást helyesen rögzítette és abból érdemben is helytálló következtetés levonásával hozta meg ítéleti döntését a nem vagyoni kártérítés összegszerűsége tekintetében. Az elsőfokú bíróság a releváns tényeket teljes körűen, a súlyuknak megfelelően értékelte, az e vonatkozásban megítélt összeg a II. rendű felperest ért nem vagyoni hátrányok kiküszöbölésére szükséges, de egyben elégséges is, ezért a másodfokú bíróság a II. rendű felperes részére járó nem vagyoni kártérítés összegszerűségének felemelése érdekében előterjesztett fellebbezést alaptalannak találta.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta a rendelkező részben írtak szerint.

Az I. rendű felperes fellebbezése túlnyomó részben sikeres volt, ezért a másodfokú bíróság a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet keresetlevél benyújtásakor hatályos 2.§-a (1) bekezdésének h) pontja, és 3.§-ának (4) bekezdése alapján pervesztessége arányában kötelezte az alperest a per tárgyi költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték, továbbá a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése és 86.§-ának (3) bekezdése alapján a nagyobb részben pernyertes I. rendű felperes javára másodfokú perköltséget fizetésére, amely az I. rendű felperest képviselő ügyvéd munkadíjából áll, és amelynek mértékét a másodfokú bíróság ugyancsak a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) és (5) bekezdésére figyelemmel állapított meg.

A II. rendű felperes sikertelen fellebbezése folytán a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és 86.§-ának (3) bekezdése alapján köteles másodfokú perköltség viselésére az alperes javára, amely az alperest képviselő jogi képviselő munkadíjából áll, és amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) és (5) bekezdésére figyelemmel állapított meg.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 256/A.§-a (1) bekezdésének f) pontja és (3) bekezdése alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

P é c s , 2008. január 21.

Dr. Veszeley József s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubí Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Szentpéteriiné dr. Bán Erzsébet s.k. bíró